ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՍՈՑԻԱՑԻԱ

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
2026–2030թ.թ.

Հաստատվել է
Հայաստանի Հանրապետության
վարկային կազմակերպությունների ասոցիացիայի
Ընդհանուր ժողովի կողմից
Ամսաթիվ 07.04.2026թ.
Ասոցիացիայի նախագահ Ա. Գաբրիելյան

«ՀՀՎԿԱ»
«АКОРА»
«ACORA»
02835204

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն ռազմավարական փաստաթուղթը սահմանում է «Հայաստանի Հանրապետության վարկային կազմակերպությունների ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպության (այսուհետ՝ Ասոցիացիա) զարգացման տեսլականը, ռազմավարական նպատակները և գործունեության հիմնական ուղղությունները 2026–2030 թվականների համար:

Ռազմավարության մշակման անհրաժեշտությունը պայմանավորված է.

- ֆինանսական համակարգի շարունակական զարգացմամբ,
- վարկային կազմակերպությունների ոլորտի աճող դերակատարությամբ,
- ֆինանսական ծառայությունների թվայնացման արագացմամբ,
- միջազգային ֆինանսական շուկաների և ներդրումային միջավայրի փոփոխություններով:

Փաստաթուղթը նախատեսված է որպես.

- Ասոցիացիայի ինստիտուցիոնալ զարգացման հիմնական ուղենիշ,
- անդամ վարկային կազմակերպությունների համատեղ գործունեության ռազմավարական շրջանակ,
- պետական կառույցների, կարգավորող մարմինների և միջազգային գործընկերների հետ համագործակցության հիմք:

Ռազմավարությունը մշակվել է՝ հաշվի առնելով.

- Ասոցիացիայի կանոնադրությունը,
- Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական համակարգի զարգացման առաջնահերթությունները,
- միջազգային լավագույն փորձը ոլորտային ասոցիացիաների կառավարման և զարգացման գործում:

2. ԱՍՈՑԻԱՑԻԱՅԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

2.1 Իրավական կարգավիճակ

Ասոցիացիան հանդիսանում է ոչ առևտրային հասարակական կազմակերպություն, որի նպատակն է միավորել Հայաստանի Հանրապետությունում գործող վարկային կազմակերպությունները:

Ասոցիացիայի գործունեությունը կարգավորվում է.

- ՀՀ Սահմանադրությամբ,
- ՀՀ օրենսդրությամբ,
- միջազգային պայմանագրերով,
- Ասոցիացիայի կանոնադրությամբ:

2.2 Ասոցիացիայի նպատակները

Ասոցիացիայի հիմնական նպատակն է նպաստել Հայաստանի ֆինանսավարկային համակարգի զարգացմանը՝ ապահովելով վարկային կազմակերպությունների ներուժի առավել արդյունավետ կիրառումը:

2.3 Ասոցիացիայի խնդիրները

Ասոցիացիայի գործունեության հիմնական խնդիրներն են.

- անդամ կազմակերպությունների շահերի ներկայացումը պետական և միջազգային կառույցներում,
- ոլորտային խնդիրների ուսումնասիրությունը և լուծումների առաջարկումը,
- վարկային կազմակերպությունների միջև համագործակցության խթանումը,
- ֆինանսական տեխնոլոգիաների և նորարար լուծումների ներդրման աջակցությունը,
- մասնագիտական գիտելիքների և կարողությունների զարգացումը:

3. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՈԼՈՐՏԻ ԵՎ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՏՎԱԾԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի ֆինանսական համակարգը վերջին տարիներին ցուցաբերում է կայուն զարգացում և աճող արդյունավետություն:

Վարկային կազմակերպությունները հանդիսանում են ֆինանսական միջնորդության կարևոր բաղադրիչ՝ ապահովելով ֆինանսավորման հասանելիություն այն տնտեսավարողների համար, որոնք հաճախ չեն օգտվում բանկային ծառայություններից:

Ասոցիացիայի անդամ վարկային կազմակերպությունների գործունեությունը ներառում է.

- սպառողական վարկավորում,
- փոքր և միջին բիզնեսի ֆինանսավորում,
- միկրոֆինանսավորում,
- գյուղատնտեսական ֆինանսավորում:

Այս ծառայությունները նպաստում են տնտեսության տարբեր հատվածների զարգացմանը և ֆինանսական ներառման բարձրացմանը:

4. ՈԼՈՐՏԻ ՆԵՐԿԱ ՎԻՃԱԿԸ ԵՎ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐԸ

Վարկային կազմակերպությունների ոլորտը վերջին տարիներին ցուցաբերում է աճի կայուն միտումներ:

Անդամ կազմակերպությունների համախառն ցուցանիշները ներառում են.

- ակտիվների աճ,
- վարկային պորտֆելի ընդլայնում,
- վարկառուների թվի աճ,
- ծառայությունների հասանելիության բարձրացում:

Միաժամանակ ոլորտը բախվում է մի շարք մարտահրավերների.

- ֆինանսական շուկաների աճող մրցակցություն,
- կարգավորող պահանջների զարգացում,
- թվային տեխնոլոգիաների արագ զարգացում:

Այս պայմաններում Ասոցիացիայի դերը կարևոր է ոլորտի համակարգված զարգացման ապահովման համար:

5. SWOT ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

5.1 Ուժեղ կողմեր

- ոլորտի մասնագիտական փորձի կուտակում
- անդամ կազմակերպությունների համախմբվածություն
- ֆինանսական համակարգում ճանաչելիություն
- կարգավորող մարմինների հետ համագործակցության փորձ

5.2 Թույլ կողմեր

- սահմանափակ վերլուծական ռեսուրսներ
- միջազգային համագործակցության սահմանափակ մակարդակ
- ոլորտային միասնական տվյալների հավաքագրման սահմանափակումներ

5.3 Հնարավորություններ

- թվային ֆինանսական ծառայությունների զարգացում
- կանաչ ֆինանսավորման աճող պահանջարկ
- միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների ծրագրեր
- ֆինանսական ներառման քաղաքականություններ

5.4 Սպառնալիքներ

- տնտեսական անկայունություն
- կարգավորման խստացում
- ֆինանսական շուկայի մրցակցության աճ
- տեխնոլոգիական ռիսկեր

6. ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՏԵՍԼԱԿԱՆ ԵՎ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Տեսլական

Մինչև 2030 թվականը ձևավորել մրցունակ, կայուն և նորարար վարկային կազմակերպությունների ոլորտ, որի զարգացման հիմնական հարթակը կլինի Ասոցիացիան:

Առաքելություն

Ապահովել անդամ կազմակերպությունների շահերի պաշտպանությունը, ոլորտի զարգացման աջակցությունը և ֆինանսական համակարգի կայունության ամրապնդումը:

7. ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ

1. Վարկային կազմակերպությունների ոլորտի ինստիտուցիոնալ զարգացման աջակցություն
2. Ֆինանսական համակարգում ոլորտի դերի ամրապնդում
3. Նորարարական և թվային լուծումների խթանում
4. Պատասխանատու վարկավորման զարգացում
5. Միջազգային համագործակցության ընդլայնում

8. ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

8.1 Քաղաքականության ձևավորման գործընթացում մասնակցություն

Ասոցիացիան կխթանի համագործակցությունը պետական կառույցների հետ՝ մասնակցելով ֆինանսական ոլորտի քաղաքականությունների մշակմանը:

Գործողություններ.

- ոլորտային առաջարկությունների ներկայացում
- օրենսդրական նախաձեռնությունների քննարկում
- մասնագիտական խորհրդատվություն

8.2 Թվային ֆինանսների զարգացում

Ասոցիացիան կաջակցի անդամ կազմակերպություններին թվային լուծումների ներդրման հարցում:

Գործողություններ.

- թվային վարկավորման գործիքների ներդրման խթանում
- կիբերանվտանգության բարձրացման ծրագրեր
- ֆինտեխ համագործակցության նախաձեռնություններ

8.3 Կանաչ ֆինանսավորում

Ասոցիացիան կխթանի շրջակա միջավայրի պահպանությանը նպաստող ֆինանսական լուծումները:

Գործողություններ.

- էներգաարդյունավետության վարկավորման նախաձեռնություններ
- կանաչ ներդրումային նախագծերի առաջխաղացում

8.4 Մարդկային կապիտալի զարգացում

Գործողություններ.

- մասնագիտական վերապատրաստման ծրագրեր
- սեմինարներ և կոնֆերանսներ
- գիտելիքի փոխանակման հարթակներ

8.5 Միջազգային համագործակցություն

Ասոցիացիան կզարգացնի համագործակցությունը միջազգային կառույցների հետ:

Գործողություններ.

- միջազգային ծրագրերի մասնակցություն
- գործընկերային համաձայնագրեր
- փորձի փոխանակում

9. ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՔԱՐՏԵԶ

2026

- ոլորտային վերլուծական կարողությունների զարգացում
- անդամների կարիքների գնահատում

2027

- թվային ֆինանսների ծրագրերի առաջխաղացում
- միջազգային համագործակցության ընդլայնում

2028–2030

- կանաչ ֆինանսավորման ծրագրերի զարգացում
- ոլորտի ինստիտուցիոնալ ամրապնդում

10. ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ (KPI)

- անդամ կազմակերպությունների քանակի և վերջիններիս ակտիվ մասնակցության աճ
- վարկառուների թվի աճ
- թվային ծառայությունների կիրառման ընդլայնում

- միջազգային ծրագրերի քանակ

11. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ասոցիացիայի ֆինանսավորման հիմնական աղբյուրներն են.

- անդամավճարներ
- դրամաշնորհներ
- ծրագրային ֆինանսավորում
- խորհրդատվական ծառայություններ

12. ՌԻՍԿԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Հիմնական ռիսկերն են.

- տնտեսական անկայունություն
- կարգավորող փոփոխություններ
- տեխնոլոգիական ռիսկեր

Ռիսկերի կառավարման համար կիրականացվեն.

- մշտադիտարկման մեխանիզմներ
- համագործակցություն կարգավորող մարմինների հետ
- տեղեկատվական անվտանգության միջոցառումներ

13. ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

Ռազմավարության իրականացումը գնահատվելու է.

- տարեկան հաշվետվությունների միջոցով
- KPI ցուցանիշների վերլուծությամբ
- ռազմավարության միջանկյալ վերանայմամբ

14. ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն ռազմավարությունը նպատակ ունի ապահովել վարկային կազմակերպությունների ոլորտի կայուն զարգացումը, ֆինանսական ծառայությունների հասանելիության ընդլայնումը և ֆինանսական համակարգի մրցունակության բարձրացումը:

Ասոցիացիան կշարունակի հանդիսանալ համագործակցության հիմնական հարթակը անդամ կազմակերպությունների, պետական կառույցների և միջազգային գործընկերների միջև:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1

ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԼԱՆ

Սույն գործողությունների պլանը սահմանում է ռազմավարության իրականացման հիմնական քայլերը:

1. Քաղաքականության ձևավորման գործընթացում մասնակցություն

Գործողություն	Ժամկետ	Պատասխանատու
Ոլորտային խնդիրների ուսումնասիրություն	տարեկան	Ասոցիացիայի գործադիր մարմին
Օրենսդրական նախաձեռնությունների վերաբերյալ առաջարկությունների մշակում	շարունակական	Ասոցիացիա
Քննարկումների կազմակերպում պետական մարմինների հետ	տարեկան	Ասոցիացիայի ղեկավարություն

2. Թվային ֆինանսների զարգացում

Գործողություն	Ժամկետ	Պատասխանատու
Թվային ֆինանսների վերաբերյալ սեմինարների կազմակերպում	տարեկան	Ասոցիացիա
Ֆինտեխ ընկերությունների հետ համագործակցության զարգացում	2026–2028	Ասոցիացիա
Կիբերանվտանգության վերաբերյալ ուսուցողական ծրագրեր	տարեկան	Ասոցիացիա

3. Մարդկային կապիտալի զարգացում

Գործողություն	Ժամկետ	Պատասխանատու
Մասնագիտական վերապատրաստման ծրագրերի իրականացում	տարեկան	Ասոցիացիա
Սեմինարների և կոնֆերանսների կազմակերպում	տարեկան	Ասոցիացիա
Գիտելիքի փոխանակման հարթակի ստեղծում	2026–2027	Ասոցիացիա

4. Միջազգային համագործակցության զարգացում

Գործողություն	Ժամկետ	Պատասխանատու
Միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցության զարգացում	շարունակական	Ասոցիացիա
Միջազգային ծրագրերի մասնակցություն	2026–2030	Ասոցիացիա
Փորձի փոխանակման ծրագրերի իրականացում	շարունակական	Ասոցիացիա

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2

ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

Ռազմավարության իրականացման արդյունավետությունը գնահատելու համար սահմանվում են հետևյալ հիմնական ցուցանիշները.

Ցուցանիշ	Նպատակ
Անդամ կազմակերպությունների քանակ	աճ
Անդամ կազմակերպությունների մասնակցության մակարդակ	աճ
Կազմակերպված միջոցառումների քանակ	տարեկան աճ
Միջազգային համագործակցության ծրագրերի քանակ	աճ
Մասնագիտական վերապատրաստումների քանակ	տարեկան աճ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3

ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԵՎ ԴՈՆՈՐՆԵՐԻ ՆԵՐԳՐԱՎՄԱՆ ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Նպատակ

Սույն ռազմավարության նպատակն է ապահովել Ասոցիացիայի գործունեության ֆինանսական կայունությունը, ինչպես նաև ստեղծել արդյունավետ մեխանիզմներ միջազգային և տեղական դոնորների, զարգացման ֆինանսական կազմակերպությունների և ներդրումային գործընկերների ներգրավման համար:

Ֆինանսավորման դիվերսիֆիկացիան կարևոր է Ասոցիացիայի երկարաժամկետ ինստիտուցիոնալ զարգացման և ռազմավարական ծրագրերի իրականացման համար:

2. Ֆինանսավորման հիմնական աղբյուրներ

Ասոցիացիայի ֆինանսական միջոցները կարող են ձևավորվել հետևյալ աղբյուրներից.

2.1 Անդամավճարներ

Անդամավճարները հանդիսանում են Ասոցիացիայի հիմնական և կայուն ֆինանսավորման աղբյուրներից մեկը:
Դրանք օգտագործվում են Ասոցիացիայի ընթացիկ գործունեության ապահովման, վարչական ծախսերի ֆինանսավորման և հիմնական ծրագրերի իրականացման համար:

2.2 Դրամաշնորհներ

Ասոցիացիան կարող է ներգրավել դրամաշնորհային միջոցներ.

- միջազգային կազմակերպություններից
- զարգացման ֆինանսական ինստիտուտներից
- միջազգային հիմնադրամներից

Դրամաշնորհները կարող են ուղղվել.

- ոլորտային հետազոտությունների իրականացմանը
- կրթական և վերապատրաստման ծրագրերին
- թվային և տեխնոլոգիական նախաձեռնություններին
- ֆինանսական ներառման ծրագրերին:

2.3 Ծրագրային ֆինանսավորում

Ասոցիացիան կարող է մասնակցել կամ նախաձեռնել համատեղ ծրագրեր միջազգային կազմակերպությունների հետ:

Այս ծրագրերը կարող են ուղղված լինել.

- ֆինանսական ոլորտի զարգացմանը
- կանաչ ֆինանսավորմանը
- թվային ֆինանսական ծառայությունների զարգացմանը
- փոքր և միջին ձեռնարկությունների ֆինանսավորման խթանմանը:

2.4 Խորհրդատվական և կրթական ծառայություններ

Ասոցիացիան կարող է տրամադրել մասնագիտական ծառայություններ.

- վերապատրաստման ծրագրեր
- մասնագիտական սեմինարներ
- ոլորտային վերլուծություններ
- խորհրդատվական ծառայություններ

Այս ծառայություններից ստացված եկամուտները կարող են օգտագործվել Ասոցիացիայի գործունեության զարգացման համար:

3. Դոնորների ներգրավման ուղղություններ

Դոնորների ներգրավման գործընթացը իրականացվելու է հետևյալ ուղղություններով.

3.1 Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններ

Ասոցիացիան կարող է համագործակցել հետևյալ կառույցների հետ.

- Եվրոպական միություն (EU)
- Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկ (EBRD)
- Համաշխարհային բանկ (World Bank)
- Միջազգային ֆինանսական կորպորացիա (IFC)
- Գերմանական զարգացման բանկ (KfW)
- այլ

3.2 Զարգացման ծրագրեր

Ասոցիացիան կարող է մասնակցել զարգացման ծրագրերի, որոնք ուղղված են.

- ֆինանսական ներառման բարձրացմանը
- ֆինանսական տեխնոլոգիաների զարգացմանը
- կանաչ ֆինանսավորմանը

- փոքր և միջին բիզնեսի ֆինանսավորմանը:

4. Դոնորների հետ համագործակցության մեխանիզմներ

Դոնորների հետ արդյունավետ համագործակցության համար նախատեսվում է.

- ծրագրային առաջարկների մշակում և ներկայացում
- միջազգային գործընկերների հետ համատեղ նախաձեռնությունների իրականացում
- փորձի փոխանակման ծրագրերի կազմակերպում
- ոլորտային ուսումնասիրությունների իրականացում:

5. Ֆինանսական թափանցիկություն

Դոնորների և գործընկերների վստահությունը ապահովելու նպատակով Ասոցիացիան ապահովում է.

- ֆինանսական հաշվետվողականություն
- անկախ աուդիտ
- ծրագրերի իրականացման թափանցիկություն
- հաշվետվությունների հրապարակում:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ՀԵՏ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՄՈԴԵԼ

1. Ընդհանուր դրույթներ

Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկը հանդիսանում է ֆինանսական համակարգի հիմնական կարգավորող և վերահսկող մարմինը:

Ասոցիացիայի և Կենտրոնական բանկի միջև համագործակցությունը կարևոր է.

- ֆինանսական համակարգի կայունության ապահովման,
- վարկային կազմակերպությունների գործունեության արդյունավետության բարձրացման,
- ֆինանսական քաղաքականությունների զարգացման համար:

2. Համագործակցության նպատակներ

Կենտրոնական բանկի հետ համագործակցության հիմնական նպատակներն են.

- ոլորտային քաղաքականությունների մշակման գործընթացում մասնագիտական ներդրում ապահովելը
- վարկային կազմակերպությունների գործունեության հետ կապված խնդիրների քննարկումը
- ֆինանսական համակարգի կայունության ամրապնդումը
- միջազգային լավագույն փորձի կիրառումը:

3. Համագործակցության հիմնական ուղղություններ

3.1 Քաղաքականության քննարկումներ

Ասոցիացիան կարող է մասնակցել.

- ֆինանսական ոլորտի օրենսդրական փոփոխությունների քննարկմանը
- կարգավորող պահանջների մշակման գործընթացին
- ոլորտային ռազմավարությունների քննարկմանը:

3.2 Մասնագիտական խորհրդակցություններ

Ասոցիացիան և Կենտրոնական բանկը կարող են կազմակերպել.

- աշխատանքային հանդիպումներ
- մասնագիտական քննարկումներ
- թեմատիկ խորհրդակցություններ:

3.3 Տեղեկատվության փոխանակում

Համագործակցության շրջանակում կարող է իրականացվել.

- ոլորտային տվյալների փոխանակում
- շուկայի զարգացման միտումների վերլուծություն
- ֆինանսական ռիսկերի քննարկում:

4. Համագործակցության ձևաչափեր

Կենտրոնական բանկի հետ համագործակցությունը կարող է իրականացվել հետևյալ ձևաչափերով.

- պարբերական աշխատանքային հանդիպումներ
- համատեղ սեմինարներ և քննարկումներ
- ոլորտային հետազոտություններ

- խորհրդատվական աշխատանքային խմբեր:

5. Համագործակցության զարգացման հեռանկարներ

Ասոցիացիան նպատակ ունի շարունակաբար զարգացնել համագործակցությունը Կենտրոնական բանկի հետ՝ նպաստելով.

- ֆինանսական համակարգի արդյունավետության բարձրացմանը
- կարգավորման գործընթացների բարելավմանը
- վարկային կազմակերպությունների գործունեության կայուն զարգացմանը: